

Cetatea Cavalerilor

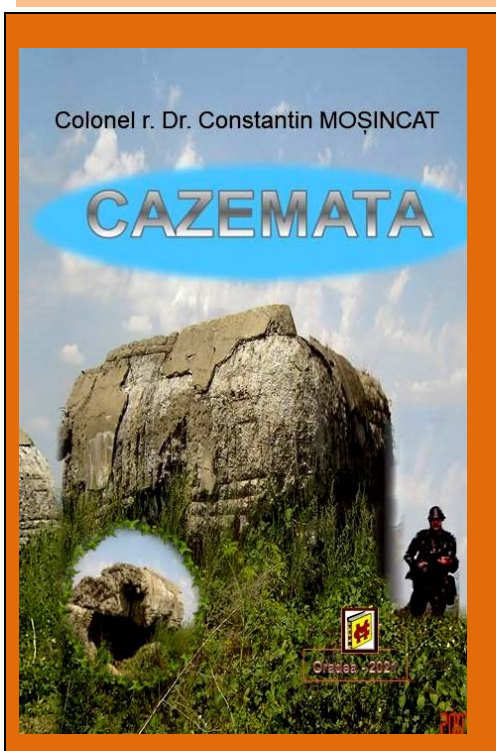
Fondator: Col. r. Dr. Constantin Moșincat
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
ISSN-L 2734 -6889

Cazemata : Argumente

Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT

„Cazematele acestea, sunt menite a risipi discordia și să asigure veșnicia fruntariilor noastre, sunt totodată Pace și Înțelegere în afară, și înăuntru – în cadrul acestui comandament permanent.”¹.

Spiritul popoarelor și puterea lor numai din rămășițele faptelor se poate recompune, spre a le cunoaște, este ipoteza care se transformă în teză, deoarece pornim în cercetarea trecutului, de la „cioburi” și refacem oglinda vieții. Rămășițele lasă mereu urme adânci, prin rădăcini, care trebuie scoase la lumină. Pe baza acestor considerente trecutul îndepărtat ne furnizează primele elemente. În cazul temei noastre să nu-și facă nimeni iluzia că *fortificația* strămoșilor n-a pornit de la conceptul de protejare și s-a ajuns la perfecțiunea cazematei în secolul trecut. Faptul că *fortificația* a pornit de pe aceste meleaguri doar o sugerăm² și o exemplificăm prin *valurile* ridicate la granițe.

Geografii, istoricii și scriitorii antici, indiferent de naționalitatea lor, vorbesc numai despre „pelasgi” și „arieni” locuitori de baștină ai meleagurilor românești. Istoria stă mărturie

¹ Gheorghe Tătărăscu, Pentru ridicarea brâului de apărare, în *Legea românească*, nr. 20/1937, p. 186

² <https://playtech.ro/2018/cetate-antica-arad-troia/> Locația sitului arheologic este în localitatea Sântana, din județul Arad, iar cetatea despre care acum s-au aflat mai multe detalii ar avea o vechime de 3.400 de ani, deci datează din Epoca Bronzului. Prin urmare, arheologii operațiunii de cercetare conduși de profesorul german Rüdiger Krause, de la Universitatea Goethe din Frankfurt, alături de profesorul Florin Gogâltan, de la Institutul de Arheologie și Istorie a Artei al Academiei Române din Cluj-Napoca au numit construcția antică **Cetatea Veche**, aproape 90 de hectare (de trei ori cât Troia – 29 ha), o cetate antică din secolul XIV î.Hr., adică în urmă cu 3.400 de ani. construcțiile au fost realizate din lut și lemn, semn că civilizația era mai dezvoltată și se adapta la materialele de construcție de care dispunea. „Cetatea de la Sântana a fost împrejmuată cu șanțuri de apărare adânci de peste patru metri, dar și cu valuri de pământ de peste 20 de metri. Ne aflăm în fața uneia dintre cele mai mari și impunătoare cetăți din Europa”, după opinia profesorului Gogâltan. Cetatea avea „un palat uriaș, lung de 100 de metri și lat de 40 de metri (126,10 m, x 67,70 m - Catedra Mântuirii Neamului). Cetatea de la Sântana era o capitală a Europei”, este de părere reputatul arheolog.

că *roiurile* acestora au invadat Asia, nordul Africii și întreaga Europă, pornind de pe curbura Carpaților.

Nicolae Densușianu a scris și argumentat cum că: „Înainte de civilizația greacă și egipteană, o civilizație mult mai veche se revărsară asupra Europei. Aceasta a fost civilizațiunea morală și materială a rasei pelasge și care a deschis un vast câmp de activitate geniului omenesc. Influența acestor trei culturi, pelasga a fost decisivă, pentru soarta muritorilor de pe acest Pământ”.

Pe la mijlocul mileniului IV î.Hr., pelasgii sunt nevoiți să-și construiască **ziduri, valuri de pământ și șanțuri de apărare** în jurul așezărilor lor, pentru a face față năvălirilor triburilor nomade. În câteva bătălii decisive, îi înfrâng și alungă acești cotropitori. Civilizația lor continuă să se dezvolte pașnic, să înflorească și ceea ce este semnificativ o reprezintă *migrația populației excedentare*: „În mileniul al III-lea î.Hr., poporul pelasg se va angrena în mari mișcări și deplasări de populație:

- spre sud, ocupând Asia Mica și insulele Marii Egee (așa se poate explica cum a ajuns alfabetul carpatic pelasg în Creta);
- spre sud-est, în Sumer (ducând cu ei scrierea care va fi etichetată ca „sumeriana”);
- spre Nordul Africii (cârja încărligată a păstorilor carpatici este prezentă în mâinile faraonilor ilustrați pe pereții piramidelor);

- spre India, în jurul anilor 1500 î.Hr., pomeniți de cronicile Văii Indusului ca Arieni – Arya „străin” (multe legături spirituale s-au descoperit între civilizațiile europene și cea indiana)³.

Celebrul profesor și arheolog italian Marco Merlini: „*La scrittura è nata in Europa*” – 2004, este cel căruia îi datorăm datarea *Tăblițelor de la Tărtăria*, a căror vechime a fost stabilită la aproximativ 7.300 de ani, cu mult înainte ca sumerienii să existe!!! Aflat, în anul 2004, în România, Marco Merlini ajungea la Cluj, unde se găsea inventarul descoperit la Tărtăria odată cu celebrele tăblițe. În acest inventar se aflau și piese osoase găsite împreună cu tăblițele. Cum tăblițele nu mai puteau fi datate, deoarece descoperitorul lor le-a ars ca să nu se deterioreze complet, Marco Merlini le-a solicitat arheologilor din Cluj fragmente osoase găsite împreună cu tăblițele pentru a le testa cu Carbon 14. Logica solicitării sale era simplă: atâta vreme cât oasele și plăcuțele au fost găsite împreună, înseamnă că au aceeași vârstă. Testând oasele, aflăm și vârsta plăcutelor, lucru care s-a și petrecut în scurt timp, rezultatele testelor cu Carbon 14 eliminând orice discuții sau speculații despre vechimea acestora. Iată ce ne spune arheologul italian despre: „Oasele, ca și tăblițele, sunt foarte vechi. Acum este o certitudine. Acum este rândul nostru să dovedim că scrierea a început în Europa cu două mii de ani înaintea Sumerului. În România, avem o comoara imensă, dar ea nu aparține numai României, ci întregii Europe. Vechimea Tăblițelor de la Tărtăria: peste 7.000 de ani”.

Adevărul însă va strivi orice minciună, mai devreme sau mai târziu!, foarte curând!... Încet, încet, cercetătorii istorici mondiali recunosc, mulți chiar fățiș, că primele ființe umane au fost în Transilvania, sau mai exact în Ardeal, cum susține un document din Biblioteca de la Viena, despre trecutul fabulos al acestui teritoriu din spațiul Carpato-Danubiano-Pontic! În topul celor 10 lucruri fantastice despre România, unele reale fizic, altele nedemonstrate oficial, încă!, Virgil Ciuca⁴ situează scrierea primordială cu cifre și litere de origine pelască, traco-dacică, inventate de civilizația formată pe meleaguri românești, întărite de scrierile de la 1575, a lui Nicolo Zeno în *Cărțile geților*, confirmate independent trei veacuri mai târziu de Carlos Troia. Și câte sunt necunoscute?

Dar, printre „misterele” știute se află și temerara primă călătorie a lui Aethicus Dacicus, din anul 461, alături de echipajul său, în drumul-spirală planetar. Textul e scris în lucrarea „*Cosmografie*”, păstrată în Biblioteca Publică a Universității din Leipzig, din care Teodor Filip citează: „Echipajul daco-histrian de 101 Cavaleri ai Zamolxianismului a plecat din Marea Neagră pe 21 martie 461, străbătând (observând / analizând cu atenție) Marea Mediterană și coastele european-atlantice de la Strâmtoarea Gibraltar până în Marea Nordului și dincolo de insulele Britanice, a traversat Oceanul Atlantic,

³ Apud Teodor Filip, *Împeriul pelasg – popularea pământului din România*, în *Clipa.com*, nr. 1124, din 26 aprilie 2014

⁴ Apud Virgil Ciuca, *Zece lucruri fantastice despre România*, în *Clipa.com*, nr. 1077, din 20 aprilie 2013

descoperind America (Greenland) în orizontul datei de 21 iunie 462 d.Hr., aşadar cu 1.030 ani înaintea redescoperitorului Columb (12 octombrie 1492)⁵. Cine a decoperit America?!

Despre cultura geto-dacilor ne sunt mărturii sculpturile romane. Fiind un popor războinic a deprins şi arta fortificaţiilor, iar „murus dacicus”, cu ziduri arcuite, formate din pietre cioplite pentru porţile de cetate este un exemplu grăitor. Apeducte ceramice şi băi termale au făcut romanii, sau dacii pentru prima oară? Şi pe locurile lor de baştină de la Herculane, la Felix, monumente şi stele funerare, etc. amintesc de acel popor „drept şi viteaz”. Arhitectura clasică romană încorporează o seamă de portrete ale strămoşilor, de pe a căror chipuri desprindem tărie de caracter, vigoare, dărzenie, demnitate, curaj, vitejie, adunate în jurul simbolului propriu: steagul. Prin steagul dacic şi columnă strămoşii au rămas nemuritori.

Poate din interiorul reprezentărilor abstracte: steag ca simbol – care îmbină toate simţurile, căci cel vizual predomină, dar domină şi acţiunea motrică prin virtute!, înflăcărată în cuvinte încurajatoare: strigăt de luptă al bărbatului înarmat şi siguranţa ce i-o conferă armura. Ce făcea doxologia Zamolxiană? Cultiva Credinţa că dacii sunt nemuritori – iar rezultanta: o gândire abstractă, un psihic puternic definit de conceptul invincibilităţii. Aşa ceva rezultă şi din analiza chipurilor dacilor reprezentaţi pe Columnă. Sau cum se întreba, ca pe sine, Eminescu: „Ce-i mâna pe ei în luptă?, ce voia acel apus? / Laurii voia să smulgă.../ A credinţei biruinţă, pentru orice cavaler...” Şi totul parcă se desfăşura ca o superbă simfonie într-un paradis sufletesc! Aşa stând lucrurile se cuvine a cumpănii asupra modului de a gândi şi relata într-un anume stil, mai bogat şi complet, a lega informaţiile cunoscute, percepute şi intuite, relatate şi interpretate într-o viziune modernă.

Simplu dar ferm, răniţii, invalizi şi veteranii Marelui Război povesteau grozăviile războiului în care fusese mânaţi din preaplinul dragostei de neam şi ţară. Datoria ţesută cu fire nevăzute, toarse din caierul neamului de daco-romani, din care se trăgeau românii, ridica ca pe columnă drapelul de apărare. Şi aşa multe povestiri au devenit file de legende ce aveau la origine fapte adevărate ale eroilor plugari. Urmau şi clipe de reverie când doar dezmiertările celor dragi erau liniştitoare, dătătoare de confort psihic. Aşa s-au cernut şi aşternut impresii, s-au fixat fapte şi sa cristalizat iubirea în idealuri umane şi celeste. Reazemul eroilor a avut o astfel de temelie. Dar cum nu se poate trăi doar din frumoase poveşti, cu ecoul răsunetului dulce, asemenea oftatului din doine fluierate prin codri, desprindem învăţăături privind spre dunga orizontului cu speranţa că împăcarea cu trecutul reprezintă o soluţie de viitor. Un asemenea ideal va fi posibil doar când ne vom depăşi condiţia şi se va ajunge la desăvârşita morală şi când pacifismul v-a fi adoptat ca doctrina militară universală precum cea religioasă, în care suntem chemaţi: „să ne iubim unii pe alţii”!

Preocupările pentru studierea şi cercetarea trecutului ducerii acţiunilor de luptă în puncte, raioane, centre şi zone, sau linii fortificate datează din timpul anilor de şcoală militară, când deprindeam primele noţiuni de tactică de luptă, acţiuni specifice duse de infanterie şi trupe moto-mecanizate pe direcţia unor astfel de „puncte tari” ale inamicului. Recomandarea preferată a tuturor dascălilor era pentru ocolirea sau manevrarea acestora. Poziţia întărită conferea condiţii favorabile pentru apărare, în timp ce ofensiva putea fi mult întârziată, iar succesul se obţinea cu preţul unor importante pierderi. Şi este suficient să amintesc faptul că o poziţie întărită situată pe creasta militară a unui deal a căzut în aceeaşi zi de câte 2-3 ori, în stăpânirea beligeranţilor, sau că înaintarea s-a împotmolit la cota...

⁵ Apud Teodor Filip, *101 cavaleri Zalmoxieni în primul ocol al pământului (461-465 d.Ch.)*, în *Clipa.com*, nr. 1038, din 9 iunie 2012. Aethicus Donares (Ister) a fost un strălucit filosof, explorator, geograf, om de ştiinţă, Cavaler Zalmoxian, diplomat de cea mai înaltă morală, autorul operei monumentale „Cosmografia”, în care a prezentat spiritualitatea celui mai mare popor din Europa vremurilor antice, poporul pelasgo-daco-thrac. Trebuie amintit că, în perioada vieţii sale, hoardele hunilor lui Attila au rămas în istoria ca cei mai sălbatici năvălitori în Imperiul Roman. Timp de două decenii (433-453) au trecut prin foc şi sabie Eurasia, snopind în bătaie legiunile romane care nu i s-au putut împotrivi. Cel care le-a venit de hac acestor hoarde barbare a fost generalul pelasgo-dac/valah Aeticus, născut şi format ca „războinic nemuritor” în Dacia, la Durostor (provincia Scythia Minor). În bătălia pe Câmpiile Catalaunice, din anul 451, îi zdrobeşte definit pe huni.

Despre Cazematele construite în România, în special cele din vestul țării, peste care „au dat (ungurii) și le-au stricat”, parafrazându-l pe spătarul Nicolae Milescu și năvălirea barbară, nu s-a vorbit decât în șoaptă, și cel mai adesea, din necunoaștere, cu oarecare reproș privitor la costul acestora. Originalitatea acestei lucrări consta în faptul că se situează la granița dintre un text științific, dedicat doar specialiștilor în domeniul militar și unul accesibil, destinat publicului larg, iubitor de istorie. Documentația atent selectată, este însoțită și completată cu explicarea terminologiei militare, bogată în date și informații, care va contura imaginea de ansamblu asupra Cazematelor istorice de pe **frontiera Fortificată de Vest**⁶.

Titlul – Cazemata – esențializează ca un „pumn” înmănușat întregului conținut al cărții. Însă, așa cum atunci când ai gustat brânza și văzând că-i bună cumperi tot burduful, și aici, sorbind din spumantul titlu, vei citi, fără îndoială și fără răsuflare, toată cartea. Cazemata nu se referă, în primul rând și neapărat, la dimensiunea documentelor, ci la comuniunea în gândire (ancorată în tradiție și în actualitatea doctrinară) și în simțire (ancorată în experiența de război, pentru că despre rolul lor în apărarea ființei naționale este vorba în cele mai multe dintre texte). Relația dintre cazemate și apărători a fost multiplicată în plan spiritual de „al doilea brâu” și înfiripată în mentalul colectiv de conștiința națională, favorabilă apărării Țării.

Noutatea constă în faptul că este **prima lucrare** în istoriografia românească care abordează subiectul CAZEMATA, de pe granițele României Mari, ca o reconstituire a adevărului istoric deoarece, în timpul construirii, caracterul „strict secret” le-a ferit de deconspirarea consemnării caracteristicilor tehnico-tactice, apoi, după război, fiind dezafectate, în contextul relațiilor *socialiste* bilaterale, destinate, dintre România, U.R.S.S. și Ungaria, nu se pomenea nimic despre trecut, astfel că nici o lucrare specifică nu s-a mai ocupat de Cazematele construite între 1937-1940. Autorii români și străini care au cercetat perioada interbelică, și de după construirea cazematelor, fac numai trimiteri la concepția de apărare a țării⁷ rolul și importanța cazematelor nu a constituit tematică de cercetare aprofundată.

Cazemata era destinată, în concepțiile politico-strategice de acțiune militară, pe toate teatrele de operații, în același timp, ca **loc pentru proiecția specialiștilor și luptătorilor** dar și cu **rol moral, descurajator**. Materialele documentare, provenite din arhive, au trimiteri utile pentru accentele puse asupra unui aspect sau altul, privitor la strategia și tactica întrebuintării forțelor la dispoziție pentru îndeplinirea obiectivelor politice, raportat la **apărarea „fără gând de retragere”**. Considerăm lucrarea utilă arhitecților și inginerilor constructori, pentru rezistența materialelor și a construcțiilor în sine, ca un posibil model de evaluare a costurilor, devizelor de materiale și întocmirea caietelor de sarcini, economiștilor ca model de organizare și gestionare a banilor publici, istoricilor și amatorilor de drumeții ca repere digitale ale vestigiilor istorice, dar și cu multe informații utile celor dornici de documentare în politici publice și de propagandă culturală, în perioade de crize economice și tensiuni internaționale.

Cazemata reprezintă o expresie Pașnică a românilor, care surprinde plăcut prin mesajul încărcat de Entuziasm, Patriotism, Curaj, Credință, Fidelitate și Onoare, încadrate de Vocația, Iubirea și Devotamentul proiectanților și constructorilor militari, dublat de Hotărârea, Fermitatea și Dârzenia apărătorilor, legați de Cazemate prin Jurământul de Credință față de Patrie. Cazemata poate fi o pildă de ingeniozitate, de Mândrie pentru generațiile de Patrioți cu țel comun.

Din lectură se desprind Atitudini și Angajamente Voluntare pentru edificarea unui Obiectiv NAȚIONAL, la ridicarea căruia Poporul Român a răspuns: PREZENT! Pentru Înzestrarea armatei George Enescu, din câștigul său dobândit prin mânăuirea măiastră a arcușului a „donat suma de 100.000 lei”.

⁶ Pentru a evita orice fel de alte denumiri, menționez că doar jurnalistic se fac mențiuni la „linia Carol II”, „Stăvilăru lui Carol”, „Cercul de fier și beton”, ș.a. povestiri și amintiri rămase ca legende.

⁷ Constantin Botoran, *Politica de apărare...op. cit.*; Contantin Moșincat, Augustin Țărău, *Evacuarea Nord-vestului României și consecințele asupra județului Bihor*, Editura Tipo MC, Oradea, 2005; Constantin Moșincat, *Politica de apărare a vestului României (1930-1940)*, Idem și vol. *Documente*, Editura Tipo MC, Oradea, 2007; Idem, *Semnături decisive pentru politica de apărare (1930-1940)*, Idem, *Srigătul de durere al românilor ardeleni*, Editura Tipo MC, Oradea, 2017

pentru comemorarea lui Eminescu, iar la Rașca maramureșenii au donat un deal pentru comemorarea a 50 de ani de la apus Luceafărului, în vreme ce la 3 decembrie 1939, teatrul *Regina Maria* din Oradea, găzduia Societatea Scriitorilor din București pentru un *festival* la care au luat parte delegația Academiei Române. Inginerul Gigurtu (ministru Lucrărilor Publice, atunci) a contribuit cu imoportante fonduri la ridicarea bisericii din Brad, și Baia de Criș, iar după sfințire s-a închinat la mormântul de la Țebea a lui Avram Iancu. Prin exemple mărunte sunt puse în evidență Spiritul de Unitate Națională la românii de rând, mobilizarea populației în credința că doar „apărarea prin noi înșine” poate salva și apăra Țara, unită la 1918.

Notele critice privitoare la cazemate, abordează și politicile publice, **cedare fără luptă** a teritoriului național – și **abandonarea populației** ca „Decizia finală –falimentară”, care a dus la căderea Regelui Carol al II-lea, și a camarilei sale, cu jalea întregii populații. Justificarea –*ca unică soluție* – după cum s-au găsit „comentatori” agitatori – să acopere și să transfere răspundere de la Rege, la Consiliul de Coroană, trebuie pusă în analiză după ce și cunoașterea datelor prezentate și în această carte le înfățișează. Ordinul de retragere a fost unul dezonorant pentru Armată și inadmisibil pentru Regele Carol al II-lea. La români marii conducători, în toate timpurile, și-a găsit sfârșitul pe câmpul de luptă, în fruntea oștirii. Carol al II-lea a luat calea exilului, de unde își pregătea revenirea după război, ca în 1930! „Conducători” fugari sunt numiți, la alte popoare: trădători! Carol al II-lea, *reevaluat* politic a fost repatriat și înmormântat cu onoruri militare. Osemintele eroilor unde sunt?

Atitudinile și cuvintele uimitoare au atins sufletele celor cinstiți și devotați, pe atunci, născute din Credința că împreună zidire – de **cazemate și biserici** – *adică la hotare și în suflete* – a prins contur real în perioada 1920-1940⁸, probabil ca astăzi să fi dovenit deranjante, șocante chiar, pentru zilele de resetare? Termenii de Mândrie și Demnitate Națională, de Patrie și Patriotism cu deplin sens și conținut, care au creat **conștiința națională favorabilă apărării** au devenit de ocară mai nou, expresii anti europene, cică!

A aprecia trecutul neamului constituie, dincolo de orice, un act cultural. Ceea ce s-a făcut atunci, pe teatrul de operații de Vest reprezintă un model de adaptat pentru atingerea oricărui **Obiectiv de Țară!**

Puterea reală a liniei fortificate și a Cazematelor nu a fost verificată în luptă, datorită împrejurărilor cunoscute, dar experimentele făcute indică fiabilitatea lor. Ruinele de astăzi încă atestă robustețea acestora. Soluția adoptată de unguri, în septembrie 1940, pentru demolare prin implozie, a fost luată în mare grabă și de teamă, cu scopul de întărire a moralului noii administrații hortyste, instalate după 6 septembrie 1940.

Experiențele făcute în poligonul de la Dadilov merită să fie atent lecturate, după cum trebuie reținute și însemnările și măsurătorile făcute de către specialiștii militari unguri, după ocuparea lor – capitol cu totul inedit. Printre cele mai importante observații sunt, desigur, cele legate de posibilitățile de foc ale cazematelor cu simplă, dublă flancare și mixte, cu creneluri în trepte spre interior, cu ambrazură metalică, care deschidea tragerilor un unghiuri de peste 90°, în direcția reperului de bază, plus deschideri până la 140°-155°. Uimirea ungarilor a fost dată de unghiurile extrem de mari ale tragerilor din cupolele metalice ale unor cazemate cu unghiuri frontale de 84° stânga-dreapta și lateral de până la 134°.

Practic, până la 1200 m totul era acoperit cu focul provenit de la cel puțin două cazemate, iar la 800 m se realiza baraj total de foc, cu susținere de către 3-4 cazemate. Și cum era scanat terenul depindea de modul cum erau amplasate cele 8-12 guri de foc automate ale unei cazemate, precum și tunurile antitanc din cazemate și din intervalele acestora. Dispunerea pe două, trei linii a cazematelor în forma de W și dublu WW asigura razea tuturor armelor la 600-800m, și un snop în trei fascicule cu o cadență redusă de până la 300-500 gloanțe de la fiecare piesă, pe fiecare fascicul de 60 metri de front. Pe înțelesul tuturor: pe fiecare metru de front ajungeau 150 gloanțe provenite de la 4-6 piese, adică cam

⁸ Vezi: Constantin Moșincat, *Biserica - al doilea brâu de fortificații*, Editura Treira, Oradea, 2018

600-900 gloanțe pe minut. Această susținere formidabilă era dublată de: șanțul antitanc, obstacolele de arici metalici, rânduri succesive de sârmă ghimpată întinsă pe 6 rânduri de pari de lemn și metalici, *sulouri* de plasă de sârmă ghimpată, arbori răsturnați, câmpuri de mine. Toate aceste posibilități l-au făcut mândru pe unchiul Văsălica, sergentul de la "65 Cogâlnic" să spună: „**eram înarmați până'n dinți. Nu ne scotea nimeni de acolo!**”.

Am încercat, prin propriile puteri, să reclădim acest zid fortificat făcut în jurul țării și să pătrund în sufletul apărătorilor. Le-am cercetat arsenalul și posibilitățile, am „iscodit” arhiva potențialului inamic și am comparat planurile. Concluzia noastră stabilește posibilitatea ca **linia fortificată din Vestul României – să fi ținut frontul de Vest pentru lupta în Est**. Pentru argumentare am lăsat să fie auzite hotărârile comandanților, glasul episcopilor și al preoților, făuritorii celui de ***al doilea brâu al forturilor spirituale***, să fie redescoperit sufletul românilor din marginea hotarului ardelean, să fie înțeleasă lupta și zbaterea lor, să le fie cunoscută durerea nemărginită a plecării de acasă. Am dorit să fim părtași cu soldatul cazematei, să luăm decizia vânătorului de munte, să vedem cu ochii minții nădejdea, dârzenia și hotărârea lor de a executa ordinul Patriei „**fără gând de retragere**”.

Și după toate acestea, în final, să consemnăm, cu resemnare faptul că, **șansa istorică a fost risipită politic**. Cantonată în menținerea alianțelor tradiționale, care nu au favorizat interesele naționale, când întreaga Europă scosese armele pentru cuceriri, România a trecut arma la picior, printr-o decizie politică eronată în 1940, repetată, de alt rege, în 1944. *Ne fortificasem în Vest pentru a rezista în Est, reprezintă o teză cu deplină acoperire*, în opinia noastră, și ea rezultă tocmai din tăria cazematei și starea morală hotărâtă a apărătorilor.

Cu toate că venise vremea marilor decizii acestea nu au fost asumate, deși, raportul de forțe, ne-ar fi permis să rezistăm și să ne menținem pe frontul de Vest, unde Germania avea interes și nevoie de petrolul românesc. Mai rău decât atâta pe frontul de Est nici că se putea! Cotropirea pentru a doua oară a Basarabiei și Bucovinei de către sovietici s-a făcut, cu largul concurs al Regelui, Mihai I ultima dată. Consecințe doar poporul le-a suportat, el, Regele a fost „reevaluat”, de cine, cum și pentru care fapte? Tăcerea în jurul subiectului!

România, deși era Mare, s-a considerat și comportat ca un *stat mic*, sub Carol al II-lea, deoarece s-a prezentat la Viena să-și „**rupă din propriul trup**”. Ceea ce cu greu se explicase în cercurile politice și militare, pentru mase era de neînțeles, căci se atinsese, prin *cedări fără luptă*, un **patrimoniu religios al națiunii**. Fără discursuri complicate, energia de apărare era disponibilă. Numai un ordin: **la arme, la hotare** era suficient căci *mișcarea culturală la granița de Vest* crease premise favorabile conceptului de apărare „**fără gând de retragere**”.

Pentru cunoașterea adevărului istoric și pentru a ajunge la concluzii juste am întreprins și cercetări complementare prin dialog direct cu apărătorii fortificațiilor și cercetări de teren și am unificat informațiile conceptului. Evenimentele politice și militare din centrul și răsăritul Europei au determinat cercurile politice și militare să aprecieze pericolul unui conflict, pentru care țara se pregătise două decenii.

Pornind de la constatarea că în istoriografia românească nu au apărut lucrări care abordează cazemata ca și componentă a politicii de apărare a României, cu referință la vestul ei, am acoperit acest gol de informație, pe baza izvoarelor militare și a *planurilor de război* elaborate de beligeranți. Folosind documente, mai puțin utilizate în circuitul științific, analizăm politica cazematei în dimensiunea sa complexă precum și soluționarea materială a concepției.

Descrierea întregului front fortificat al Țării, importanța și dimensiunea sa națională, este cuprinsă pentru prima oară într-o asemenea întreprindere. Fiind prima încercare, de acest fel, susținem cu argumente: Cazemata reprezintă nu numai un obiectiv de realizat, în sine, ci o politică reală de apărare în care poporul a crezut, a investit și sprijinit demersul politic, cum rare ori s-a mai întâmplat de atunci încoace, fapt pentru care în cercetarea viitoare a implicării politicii în apărare, în strânsă legătură cu sistemul de forțe și mijloace în ansamblu, trebuie cunoscut.

Războiul real care a urmat. Cedării fără luptă a cazematelor din Estul și Vestul Țării, a furnizat „date pentru ceea ce nu se cunoștea, ceea ce trebuia descoperit”, cum sublinia Clausewitz, că amestecul factorului politic nimicește mijloacele construite pentru apărarea Păcii. De unde rezultă că nu „slăbiciunea sau tăria” cazematelor a cedat hotarele în 1940 ci factorul politic care nu-și putea justifica decizia falimentară. Ce s-a pierdut: Onoare, prestigiu, Moral! Pe măsură ce noi fondurile arhivistice vor fi deschise pentru cercetare, vor fi oare ipotezele noastre de cercetare validate și certificate? Cu speranță că Da!

Oradea, 30 septembrie 2021